

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს

სკოპინგის დასკვნა # 45

26.10.2018

საერთო მონაცემები:

საქმიანობის დასახელება: ფეროშენადნობთა საწარმოს მოწყობა-ექსპლუატაცია.

საქმიანობის განმახორციელებელის დასახელება და მისამართი: შპს „ქუთაისის ავტომექანიკური ქარხანა“, ქ. ქუთაისი, ავტომშენებლის ქუჩა N88

საქმიანობის განხორციელების ადგილი: ქ. ქუთაისი, ავტომშენებლის ქუჩა N88

განაცხადის შემოსვლის თარიღი: 03.09.2018

მონაცემები სკოპინგის ანგარიშის შემდგენელის შესახებ: შპს „გამა კონსალტინგი“

ძირითადი საპროექტო მონაცემები

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით სამინისტროში შპს „ქუთაისის ავტომექანიკური ქარხანა“-ს მიერ წარმოდგენილია ქ. ქუთაისის ტერიტორიაზე, „ავტომექანიკური ქარხნის საჩამომსხმელო საამქროში ინდუქციური ღუმელის მოწყობისა და ექსპლუატაციის“ პროექტის სკოპინგის ანგარიში. პროექტი ითვალისწინებს ფეროშენადნობთა საწარმოს მოწყობასა და ექსპლუატაციას.

შპს „ქუთაისის ავტომექანიკური ქარხანა“-ს საწარმოო ობიექტები მდებარეობს, ყოფილი საავტომობილო ქარხნის ტერიტორიაზე და დაკავებული აქვს 37,5 ჰა ფართობი, 3 ერთეული საწარმოო შენობა-ნაგებობით, კერძოდ: საჩამომსხმელო საამქრო; ლითონების მექანიკური დამუშავების საამქრო; ენერგო უბანი და ქვესადგური.

საწარმოდან უახლოესი საცხოვრებელი სახლი მდებარეობს დაახლოებით 170 მეტრში.

დაგეგმილი მეტალურგიული საამქრო მდებარეობს საწარმოო ზონაში, რომელსაც სამხრეთის მხრიდან ესაზღვრება ქუთაისი-ხონი-სამტრედიის სავტომობილო გზა (ავტომშენებლის ქუჩა), მდ. ოლასკურა, აღმოსავლეთის მხრიდან-სხვა იურიდიული პირების ტერიტორიები. ჩრდილოეთით წყალტუბო-ქუთაისის სარკინიგზო მაგისტრალი. დასავლეთის მიმართულებით განლაგებულია ყოფილი ავტოქარხნის ტერიტორიაზე მოქმედი სხვა იურიდიული პირების საწარმოები.

საჩამომსხმელო საამქროში დამონტაჟებულია „ბოვი“-ს ტიპის თუჯის ერთი სადნობი ღუმელი, წარმადობით 3-ტ/სთ, ბუნებრივი აირის ხარჯი შეადგენს 150 მ3 სთ-ს, ღუმელი მუშაობს დღეში 10 საათის განმავლობაში. ასევე ერთი ერთეული ფერადი ლითონების სადნობი ინდუქციური

ღუმელი, 150-კვ ტევადობით, 0.04 ტ/სთ წარმადობით და ელექტრორკალური ფოლადსადნობიღუმელი 1.5 ტ ტევადობით და 0.5 ტ/სთ წარმადობით.

საჩამომსხმელო საამქროში მზადდება სხმულები შავი და ფერადი ლითონებისაგან (თუჯი, ფოლადი, ალუმინი, ბრინჯაო). დაგეგმილი საქმიანობა ითვალისწინებს 2.0 ტ ტევადობის ინდუქციური ღუმელის დამონტაჟებას საწარმოს საჩამომსხმელო საამქროს შენობაში, ღუმელი იმუშავებს მეორად ნედლეულზე ჯართზე, რომლის მიღება მოხდება მცირე პარტიების სახით და დასაწყობდება საპროექტო ინდუქციური ღუმელის მიმდებარედ გამოყოფილ უბანზე.

ნედლეულის ხარჯი 1 ტონა პროდუქციის წარმოებაზე შეადგენს 1.1 ტონას. დაგეგმილია საწარმოს ტერიტორიაზე არსებული ჯართის მიმღები უბნის გაუქმება, რის შედეგადაც გარემოზე ზემოქმედების ღია წყარო საწარმოს ტერიტორიაზე აღარ იფუნქციონირებს.

სილიკომანგანუმის დნობისათვის გათვალისწინებულია ერთი ღუმელის გამოყენება. სადნობი ღუმელი მტვერდამჭერი სისტემით აღჭურვილი არ იქნება, ექსპლუატაციის პროცესში წარმოქმნილი აირების გაწოვა მოხდება საამქროში არსებული სავენტილაციო სისტემის მეშვეობით და ატმოსფერულ ჰაერში გაიფრქვევა 1000 მმ დიამეტრის და 9 მ სიმაღლისა საკვამლე მილის საშუალებით.

სკოპინგის ანგარიშის თანახმად შესწავლილ იქნა საპროექტო ტერიტორია. ჩატარებული სამუშაოების შედეგად მოხდა გარემოზე და ადამიანის ჯანმრთელობაზე მოსალოდნელი ძირითადი ზემოქმედების წყაროების, სახეებისა და ობიექტების იდენტიფიცირება.

სკოპინგის პროცედურის შედეგად განსაზღვრული და დადგენილი იქნა დაგეგმილი საქმიანობის გზშ-ს ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი და გზშ-ს პროცესში დეტალურად შესასწავლი ზემოქმედებები.

გზშ-ს ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი

1. **გზშ-ს ანგარიში უნდა მოიცავდეს** „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსი“-ს მე-10 მუხლის მესამე ნაწილით დადგენილ ინფორმაციას;
2. **გზშ-ს ანგარიშს უნდა დაერთოს** „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსი“-ს მე-10 მუხლის მეოთხე ნაწილით განსაზღვრული დოკუმენტაცია;
3. **გზშ-ს ანგარიშში წარმოდგენილი** უნდა იყოს სკოპინგის ანგარიშში მითითებული (განსაზღვრული, ჩასატარებელი) კვლევების შედეგები, მოპოვებული და შესწავლილი ინფორმაცია, გზშ-ს პროცესში დეტალურად შესწავლილი ზემოქმედებები და შესაბამისი შემცირების/შერბილების ღონისძიებები;
4. **გზშ-ს ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს:**
 - პროექტის საჭიროების დასაბუთება;
 - პროექტის აღწერა;
 - ტექნოლოგიური სქემა;
 - საწარმოს ინფრასტრუქტურული ობიექტების, დანადგარებისა და ტექნოლოგიური მოწყობილობების აღწერა;

- საწარმოს განთავსების ალტერნატიული ვარიანტები;
- საწარმოს ტერიტორიაზე დამატებითი ინფრასტრუქტურის ობიექტების აღწერა;
- პროექტის ალტერნატიული ვარიანტები: შესაბამისი დასაბუთებით, მათ შორის არაქმედების ალტერნატივა და გარემოსდაცვითი თვალსაზრისით შერჩეული დასაბუთებული ალტერნატივა;
- ტერიტორიის GIS კოორდინატები;
- საწარმოს ძირითადი ფიზიკური მახასიათებლები (სიმძლავრე, მასშტაბი, რაოდენობა);
- საწარმოში არსებული და დაგეგმილი დანადგარების სიმძლავრე და წარმადობა;
- საწარმოში დაგეგმილი სალექარის მოწყობის გეგმა, პარამეტრები და გაწმენდის ეფექტურობა.
- დასაქმებული ადამიანების რაოდენობა და სამუშაო გრაფიკი;
- წყალმომარაგება, სამეურნეო და საწარმოში წარმოქმნილი ჩამდინარე წყლის მართვის საკითხი;
- წარმოებაში გამოყენებული ნედლეულის დახასიათება;
- ნედლეულის დასაწყობების მოედნების აღწერა;
- ნარჩენების/წიდის დასაწყობების ადგილები და მათი მართვის აღწერა;

5. გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება გარემოს თითოეული კომპონენტისათვის და პროექტის განხორციელების შედეგად მოსალოდნელი ზემოქმედებების შეჯამება მათ შორის:

- ზემოქმედება ატმოსფერულ ჰაერზე საწარმოს საქმიანობის ეტაპზე, ემისიები ნედლეულისა და მზა პროდუქციის დასაწყობებისას, გაფრქვევის წყაროები, გაფრქვეული მავნე ნივთიერებები, გაბნევის ანგარიში და სხვა;
- ზემოქმედება ნიადაგის ნაყოფიერ ფენაზე;
- ხმაურის გავრცელება და მოსალოდნელი ზემოქმედება საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ზემოქმედება მიწისქვეშა/გრუნტის წყლებზე და შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ზემოქმედება ზედაპირულ წყლებზე საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე, ზედაპირული წყლების დაბინძურების რისკები და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- კუმულაციური ზემოქმედება მიმდებარედ არსებული შპს „ჯეოენტერპრაიზი“-ს სილიკო მანგანუმის საწარმოსა და შპს „იჯიესი“-ს თუჯის ჩამოსასხმელი საწარმოს გათვალისწინებით;
- ბიოლოგიურ გარემოზე ზემოქმედება და ზემოქმედების შეფასება საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე;
- ნარჩენების მართვის საკითხები, ნარჩენების მართვის გეგმა, ნარჩენების წარმოქმნით და გავრცელებით მოსალოდნელი ზემოქმედება;
- ზემოქმედება და ზემოქმედების შეფასება სოციალურ-ეკონომიკურ გარემოზე, ჯანმრთელობასა და უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული რისკებსა და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების შესახებ;
- საწარმოს მოწყობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე განსახორციელებელი შემარბილებელი ღონისძიებების გეგმა;
- ექსპლუატაციის ეტაპზე განსახორციელებელი მონიტორინგის გეგმა;
- ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების დეტალური გეგმა;

- სკოპინგის ეტაპზე საზოგადოების ინფორმირებისა და მის მიერ წარმოდგენილი მოსაზრებებისა და შენიშვნების შეფასება;
 - გზმ-ს ფარგლებში შემუშავებული ძირითადი დასკვნები და საქმიანობის პროცესში განსახორციელებელი ძირითადი ღონისძიებები;
 - საწარმოს განთავსების ტერიტორიის სიტუაციური სქემა (შესაბამისი აღნიშვნებით, ფოტო მასალა);
 - საწარმოს გენერალური გეგმა;
 - შემარბილებელი ღონისძიებების გეგმა-გრაფიკი;
 - ანგარიში წარმოდგენილი უნდა იქნეს წინამდებარე დასკვით გათვალისწინებული სტრუქტურის შესაბამისად.
6. 2009 წლის 5 აგვისტოს დეკემბრის N00244 გარემოზე ზემოქმედების ნებართვით განსაზღვრული და გზმ-ს ანგარიშით გათვალისწინებული პირობების შესრულების შესახებ დეტალური ანალიზი;
 7. ვინაიდან საწარმოში ინდუქციური ღუმელის მოწყობა იწვევს ფეროშენადნობთა საწარმოს ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებას, გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების ეტაპზე გარემოზე ზემოქმედების ანგარიშში დეტალურად უნდა იქნეს განხილული შპს „ქუთაისის ავტომექანიკური ქარხანა“-ს მიერ მიმდინარე და დაგეგმილი საქმიანობის სრული ტექნოლოგიური პროცესი.

ექსპერტიზის ეტაპზე წარმოდგენილ გარემოზე ზემოქმედების ანგარიშს თან უნდა ახლდეს ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტი. წარმოდგენილ დოკუმენტაციაში ასახული უნდა იყოს ობიექტის ფუნქციონირებით გამოწვეული ზეგავლენა ატმოსფერული ჰაერის ხარისხზე, ასევე დადგენილი უნდა იყოს მავნე ნივთიერებათა გამოყოფის და გაფრქვევის წყაროები, ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეული მავნე ნივთიერებების შემადგენლობა, მათი რაოდენობრივი მაჩვენებლები და გაფრქვევის სხვა პარამეტრები. რის საფუძველზეც სპეციალისტების მიერ შეფასებული იქნება საპროექტო ტერიტორიიდან უახლოეს მოსახლემდე ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა გაბნევის ანგარიში, რომლის მიხედვითაც ობიექტის ექსპლუატაციის შედეგად ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეული არცერთი მავნე ნივთიერების კონცენტრაცია ფონური კონცენტრაციის გათვალისწინებით არ უნდა აღარბეჭდეს ნორმით დადგენილ მის დასაშვებ მნიშვნელობას.

გზმ-ის ანგარიში ხელმოწერილი უნდა იყოს იმ პირის/პირების მიერ, რომელიც/რომლებიც მონაწილეობდა/მონაწილეობდნენ მის მომზადებაში, მათ შორის, კონსულტანტის მიერ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში).

დასკვნითი ნაწილი:

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით სამინისტროში შპს „ქუთაისის ავტომექანიკური ქარხანა“-ს მიერ წარმოდგენილ ქ. ქუთაისის ტერიტორიაზე, „ავტომექანიკური ქარხნის საჩამომსხმელო საამქროში ინდუქციური ღუმელის მოწყობისა და ექსპლუატაციის“ პროექტზე **სავალდებულოა გზმ-ს ანგარიში მომზადდეს** წინამდებარე სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის და წარმოსადგენი დოკუმენტაციის მიხედვით.